

Overzicht verrijkingmateriaal hoogbegaafde kinderen

Vereniging voor Protestants Christelijk Primair Onderwijs in de gemeente
Oldebroek eo. De Akker
Postbus 7
8090 AA Wezep
T 038 3763118
E info@vpcpodeakker.nl
W www.schoolverenigingdeakker.nl

Voorwoord

Op 10 november 2010 hielden de scholen van De Akker hun jaarlijkse studiedag. Het morgenprogramma stond in het teken van hoogbegaafdheid. Rineke Derksen (www.gelukkigb.nl) hield een interessante workshop over dit thema. Op verzoek van de aanwezigen heeft zij dit overzicht opgesteld.

Wezep, januari 2011

Verrijkingmateriaal voor hoogbegaafde kinderen.

Goede verrijkingstof voldoet aan de volgende kenmerken:

- Het daagt uit en doet een beroep op de creativiteit
- Het bevat veel open opdrachten
- Het heeft een hoog abstractieniveau en een hoge mate van complexiteit
- Het moet meerwaarde hebben tov de reguliere lesstof
- Het stimuleert een onderzoekende houding
- Het doet een beroep op zelfstandigheid
- Het nodigt uit tot reflectie
- Het doet een beroep op metacognitieve vaardigheden
- Het lokt interactie uit.

Wanneer in de lesmethode verrijkingsoopdrachten zijn opgenomen is het belangrijk dat u met bovenstaande punten controleert of het daadwerkelijk verrijking is.

Let op dat u met het aanbieden van verrijking niet onbedoeld stof uit volgende leerjaren gebruikt. Zo ja, dan wordt verrijking versnelling.

Bij het aanbieden van verrijkingstof is altijd uitleg, begeleiding en controle nodig. Verrijking is geen extra. Het is een onderdeel van het reguliere programma van het hoogbegaafde kind en moet ook op die manier worden ingepland in het dagprogramma.

Het is belangrijk dat verrijkingstof wordt aangeboden in de tijd die vrij komt door het compacten van leerstof. Verrijking is nodig als de hoogbegaafde leerling extra uitdaging nodig heeft gezien zijn prestaties en/of tijd over heeft en/of onderpresteert.

Deze lijst met verrijkingmateriaal voor hoogbegaafde kinderen is slechts een klein gedeelte van het aanbod. Het is onmogelijk om al het beschikbare materiaal in kaart te brengen. Ik raad iedereen aan om vooral ook zelf te blijven zoeken op internet en via uitgeverijen.

De materialen zijn hulpmiddelen om kinderen te begeleiden tijdens hun leerproces.

Het allerbelangrijkste leermiddel voor hoogbegaafde kinderen zijn de volwassenen om het kind heen. Niet het materiaal is het belangrijkste. Wel de manier ermee gewerkt wordt.

Rekenen

Sterk rekenwerk

Sterk Rekenwerk bevat uitdagend verrijkingmateriaal voor kinderen die al goed kunnen rekenen.

Er wordt gewerkt met creatieve oefeningen omtrent probleemoplossend denken en vraagstukken.

Sterk Rekenwerk kan gebruikt worden naast elke wiskundemethode. Het kind kan zelfstandig werken met het materiaal. Per leerjaar is er een werkschrift voorzien van 80 pagina's.

<http://www.vanin.be>

Rekenweb

Op het rekenweb van het Freudenthalinstituut kan je online verrijkingmateriaal vinden.

Bij de oefeningen (zie lesmaterialen) kan je zowel de methode (v.b. Pluspunt) als de groep (v.b. groep 5 = 2de studiejaar) kiezen.

<http://www.fi.uu.nl/rekenweb/leraren/>

Kien rekenen

Kien rekenen is bedoeld voor goede rekenaars.

Voor de leerlingen is er een kopieermap.

Bij het pakket horen ook verwijzlijsten naar andere gebruikte rekenmethodes waaronder Pluspunt
[Http://www.kienrekenen.nl](http://www.kienrekenen.nl)

Somplextra

Somplextra is speciaal ontwikkeld voor intelligente en begaafde leerlingen in groep 6, 7 en 8. In projecten als 'Symmetrie', 'Perspectief' ontmoeten de kinderen wiskunst en kunst in onderlinge samenhang. De computer daagt hen uit er 'wiskunst' mee te maken. De creativiteit van de leerlingen wordt gebruikt om de nieuwsgierigheid naar de achterliggende wiskundige wereld te prikkelen en de stap te maken naar abstracties. Somplextra bestaat uit drie delen en een workmate-map met hulpprogramma's. Er zijn 8 projecten.

Compacten en verrijken van de rekenles

Het pakket bestaat uit een boek en zes cd-roms (voor elk leerjaar één). De cd-rom bevat volledige compactingprogramma's voor alle leerjaren bij de reken-wiskundemethodes Alles telt, De wereld in getallen, Pluspunt en Rekenrijk. Leerkrachten kunnen deze compactingprogramma's in de vorm van routeboekjes voor de (hoog)begaafde leerling printen. Kinderen kunnen hiermee zelfstandig aan de slag in de klas. Ze zien per les wat ze moeten doen en wat ze mogen overslaan. In een speciale 'vrije versie' kunnen leerkrachten hun eigen aanpassingen maken in de routeboekjes.

Bij de cd-rom hoort het boek 'Compacten en verrijken van de rekenles'. Hierin biedt SLO tips en praktische suggesties voor de invoering van compacting in de klas én ideeën voor verrijking van de rekenlessen.

<http://www.slo.nl/themas/00037/>

Plustaak Rekenen

Met Plustaak rekenen kunnen kinderen zelfstandig werken. De antwoorden kunnen ze nakijken in de antwoordboekjes.

Plustaak kan besteld worden via <http://www.delubas.nl> of via <http://www.abimo-uitgeverij.com>

Rekenmeesters

Stenvertblocks waarmee de kinderen zelfstandig kunnen werken.

Spannende geheimschriften, magische vierkanten, prikkelende puzzels, grappige en slimme getallenreeksen en kansberekeningen.

Ze komen in elk deel terug in opklimmende moeilijkheidsgraad onder titels als: de nachtelijke tocht, de schat van Vasco di Somma, Magic Five, Mysterie, enz.

<http://www.schoolmaterialen.nl>

Doeboeken van de stichting Vierkant voor Wiskunde

Vierkant voor wiskunde publiceert ook doeboeken. De inhoud van deze boeken is geschikt als verbredingsmateriaal voor jongeren. De doeboeken worden gebruikt in wiskundeclubs en bij de invulling van extra programma's voor kinderen met belangstelling voor wiskunde. De opzet van de doeboeken is zodanig dat leerlingen daar zelfstandig aan kunnen werken. Elk doeboek is geschikt voor wie graag op een creatieve manier met wiskunde aan de slag gaat. Sommige doeboeken zijn uitgegeven als puzzelkalender.

<http://www.vierkantvoorwiskunde.nl>

Wisschriften

Wisschriften zijn werkboeken over een wiskundig of daaraan gerelateerd onderwerp. Er zijn eenvoudige en lastige opgaven en verschillende typen opdrachten. Naast de opdrachten die de kinderen in het werkboek maken zijn er ook bouwplaten, goocheltrucs en puzzels.

<http://www.vierkantvoorwiskunde.nl>

Somplex

Somplex is verrijgingsleerstof voor rekenen en wiskunde voor het lager onderwijs (1ste tot en met 6de leerjaar). Somplex wordt uitgegeven door de Nederlandse Schoolbegeleidingsdienst (SDB) van Midden-Holland en Rijnstreek.

Somplex bevat een compilatie van de meest creatieve en meest complexe oefeningen uit de rekenmethodes:

- Kien, uitgeverij Malmberg, Den Bosch
- Elftal, uitgeverij Zwijsen, Tilburg
- Rekenmap, uitgeverij Dijkstra, Zeist

Taal

Een boek uitgeven

Het kan een stimulans zijn voor jonge kinderen met talent voor taal, te weten dat hun boek kan worden uitgegeven. Kinderen van 10 tot 15 jaar kunnen hun boek laten uitgeven bij YO!

<http://www.boekscout-yo.nl/>

Taalmeesters

Met taalmeesters kunnen kinderen zelfstandig werken.

Ze vinden er rijmen, alliteraties, syllogismen, tegenstellingen, taalspelletjes en taalgrapjes. De taken zijn gegroepeerd in puzzeltaal, lijftaal, voeltaal, wartaal, geheimtaal, enz.

<http://www.schoolmaterialen.nl>

Slimme taal

Slimme taal is een set werkmateriaal in pakketjes, geschikt voor kinderen van het 1ste tot en met het 6de leerjaar.

Er is keuze tussen "kranten en tijdschriften" en "kinderliteratuur".

De thematische inhoud kan zelfstandig verwerkt worden.

Het pakket is afwisselend, vereist creativiteit, bevat open problemen, er zijn verschillende oplossingen mogelijk, stimuleert onderzoekende houding, lokt interactie uit en roept reflectie op.

<http://www.slo.nl>

Zinder

Zinder is boeiend, informatief en motiverend! Kinderen zijn vaak geïnteresseerd in informatieve onderwerpen. *Zinder* sluit daar uitstekend bij aan met een keuze uit 30 titels. Voor elke leerling zit er een interessant onderwerp bij. De 30 leesboeken beslaan 15 onderwerpen: elk onderwerp bevat een leesboek Mens & Maatschappij en Natuur & Wetenschap. Leerlingen kunnen ook samenwerken rondom een thema.

Zinder is uitdagend, motiverend én leerzaam voor lezen na technisch lezen (bijv. na Estafette lezen), voor woordenschatontwikkeling, binnen oriëntatie op mens & wereld en vanwege de thema's uitdagend voor (hoog)begaafde leerlingen.

<http://www.schoolsupport.nl>

Leeskrakers (mini)

Tekstbegrip en logisch denken voor jonge kinderen

Leeskrakers Mini is een aanvulling in de [Leeskrakers serie](#). Nu kunnen ook kinderen die net leren lezen al tekstbegrip en logisch denken oefenen! Vaardigheden als systematisch werken, begrijpend lezen, geheugentraining, associatief en logisch denken, analyseren en classificeren en concentratie en doorzettingsvermogen komen aan bod. Allemaal vaardigheden die belangrijk zijn voor de verdere schoolcarrière. Met de *Leeskrakers Mini* wordt ook al vroeg de nieuwsgierigheid geprikkeld.

De Miniuitgave is geschikt voor groep 3, maar kan ook voor 'slimme' kleuters of leerlingen in groep 4 worden ingezet. *Leeskrakers Mini* zijn uitdagende raadsels voor wie net kan lezen.

Links

Hieronder vindt u enkele links naar sites met veel materialen, speelgoed en leuke ideeën.

www.productief.nl

www.zze.nl

<http://cms.bekadidact.nl/bekaplus>

www.kinheim.com

www.schoolmaterialen.nl

www.zwijsen.nl

www.edutoy.be

www.baert.com

www.hetanderespeelgoed.be

www.marsival.be

www.alberts-onderwijs.be

www.smart.be

www.scalaleukerleren.nl

www.educatheek.nl

www.educaatje.nl

www.slimmespelletjes.nl

www.schoolsupport.nl

www.hoogbegaafdvlaanderen.be

www.canonpapercraft.nl

www.legoverhuur.nl

www.lesmateriaalvoorhoogbegaafden.com